

หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

ผู้เรียบเรียง

รศ. ดร.วิฑูรย์ วัชรพล

ผู้ตรวจ

รศ. ดร.สุชาติ เกษมณี
รศ. ดร.กาญจนา ตันโพธิ์
ดร.เยาวลักษณ์ แสงจันทร์

บรรณาธิการ

ผศ. ดร.ณัฐ คำชู

นายทัศน์พล อภัย

ค.บ. (ภาษาไทย-เทคโนโลยีการศึกษา) เกียรตินิยม, ศศ.บ. (ภาษาอังกฤษ),
ศศ.ม. (การสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ),
M.A. (Language Teaching), ค.ด. (เทคโนโลยีการศึกษา)
ศศ.บ. (ภาษาไทย), ป. บัณฑิต (วิชาชีพครู)

กศ.บ. (ภาษาไทย), ศศ.ม. (การสอนภาษาไทย), ป.ด. (ภาษาไทย)
ศษ.บ. (ภาษาไทย), ศศ.ม. (ภาษาไทย), ป.ด. (ภาษาไทย)
กศ.บ. (ภาษาไทย), กศ.ม. (ภาษาไทย), ป.ด. (ไทยศึกษา)

ศศ.บ. (ภาษาไทย) เกียรตินิยม, ศศ.ม. (ภาษาไทย),
อ.ล. (ภาษาไทย)
ศศ.บ. (ภาษาไทย)

จัดพิมพ์โดย บริษัท สำนักพิมพ์เอมพันธ์ จำกัด

๒. ฝ่ายการตลาด, ฝ่ายผลิตและจัดส่ง, ฝ่ายการเงินและบัญชี :
๖/๖๐๘ หมู่ ๖ ซ.พระเมรุมาศ ๖ บ้านใหม่ อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี ๑๑๑๒๐
โทร. ๐ ๒๕๖๘ ๕๖๖๖, ๐ ๒๕๖๘ ๕๖๖๗, ๐ ๒๕๖๘ ๕๖๖๘-๒
โทรสาร ๐ ๒๕๖๘ ๕๖๖๙, ๐ ๒๕๖๘ ๕๖๗๐

๒. ฝ่ายวิชาการ :
๙/๙๙๙ ถนนพหลโยธิน แขวงสามวา เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ๑๐๑๐๐
โทร. ๐ ๒๕๕๕ ๙๙๙๙-๒๐, ๐ ๒๕๕๕ ๙๙๙๙-๕ โทรสาร ๐ ๒๕๕๕ ๙๙๙๐

ปีที่พิมพ์ ๒๕๖๔

พิมพ์ครั้งที่ ๑

จำนวน ๓,๐๐๐ เล่ม

ISBN 978-616-07-2636-3

ราคา ๙๒ บาท

สงวนลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติ
ลิขสิทธิ์เป็นของบริษัท สำนักพิมพ์เอมพันธ์ จำกัด

คำนำ

หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย **หลักภาษาและการใช้ภาษาไทย ๔** ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เรียบเรียงขึ้นตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาระดับพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

หนังสือเล่มนี้ ปรับปรุงเนื้อหา สอดแทรกความรู้เสริมให้ทันสมัย สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของ สังคมไทย ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ซึ่งเป็นแนวทาง การจัดการเรียนรู้ที่มุ่งให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาความคิดขั้นสูง (Higher Order Thinking) เพื่อให้ผู้เรียน มีวิจรรย์ญาณ การวิเคราะห์ การคิดแก้ปัญหา การประเมิน การตัดสินใจ และการสร้างสรรค์ รวมทั้งส่งเสริม การเรียนรู้หลักภาษาและการใช้ภาษาด้วยการบูรณาการโดยใช้โครงงานเป็นฐาน (Project-Based Learning) เป็นกิจกรรมที่เชื่อมโยงให้ผู้เรียนได้มองเห็นสภาพแวดล้อมใกล้ตัว ปัญหาของชุมชน สังคม หรือ ประเทศชาติ และแนวทางการป้องกันแก้ไข ซึ่งเป็นการเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ และทักษะที่ได้ไปประยุกต์ใช้แก้ปัญหาหรือใช้ในสถานการณ์ใหม่ ๆ ที่จะเกิดขึ้นในโลกแห่งอนาคตได้ ซึ่งเป็น สมรรถนะสำคัญในศตวรรษที่ ๒๑

ผู้เรียบเรียงหวังเป็นอย่างยิ่งว่า หนังสือเรียนเล่มนี้จะมีส่วนช่วยให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาแบบองค์รวม ทั้งด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ อีกทั้งอำนวยความสะดวกครูผู้สอน ที่จะนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ และบรรลุเป้าหมายของหลักสูตร

ฝ่ายวิชาการ บริษัท สำนักพิมพ์เอมพันธ์ จำกัด

คำอธิบายรายวิชา

รายวิชาพื้นฐาน หลักภาษาและการใช้ภาษาไทย ๔
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
เวลา ๘๐ ชั่วโมง

อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง อธิบายความหมายของคำ ประโยค และสำนวนจากเรื่องที่อ่าน อ่านเรื่องสั้น ๆ ตามเวลาที่กำหนด และตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน แยกข้อเท็จจริง และข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน คาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านโดยระบุเหตุผล ประกอบ สรุปความรู้ และข้อคิดจากเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน อ่านหนังสือที่มีคุณค่า ตามความสนใจอย่างสม่ำเสมอ และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน มีมารยาทในการอ่าน

คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด เขียนสื่อสารโดยใช้คำได้ถูกต้อง ชัดเจน และเหมาะสม เขียนแผนภาพโครงเรื่อง และแผนภาพความคิดเพื่อใช้พัฒนางานเขียน เขียนย่อความ จากเรื่องสั้น ๆ เขียนจดหมายถึงเพื่อนและบิดามารดา เขียนบันทึก และเขียนรายงานจากการศึกษา ค้นคว้า เขียนเรื่องตามจินตนาการ มีมารยาทในการเขียน

จำแนกข้อเท็จจริง และข้อคิดเห็นจากเรื่องที่ฟังและดู พุดสรุปความจากการฟังและดู พุดแสดงความรู้ ความคิดเห็น และความรู้สึเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู ตั้งคำถามและตอบคำถาม เชิงเหตุผลจากเรื่องที่ฟังและดู รายงานเรื่องหรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าจากการฟัง การดู และการสนทนา มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด

สะกดคำและบอกความหมายของคำในบริบทต่าง ๆ ระบุชนิด และหน้าที่ของคำในประโยค ใช้พจนานุกรมค้นหาความหมายของคำ แต่งประโยคได้ถูกต้องตามหลักภาษา แต่งบทร้อยกรอง และคำขวัญ บอกความหมายของสำนวน เปรียบเทียบภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาถิ่นได้ โดยใช้ กระบวนการอ่าน กระบวนการเขียน กระบวนการแสวงหาความรู้ กระบวนการกลุ่ม กระบวนการคิด การฝึกปฏิบัติ อธิบาย บันทึก การตั้งคำถาม ตอบคำถาม ใช้ทักษะการฟัง การดูและการพูด พุดแสดงความคิดเห็น กระบวนการสร้างความคิดรวบยอด เพื่อให้เกิดความรู้ ความคิด ความเข้าใจ สื่อสารได้ถูกต้อง รักการเรียนรู้ภาษาไทย เห็นคุณค่าของการอนุรักษ์ภาษาไทย สามารถนำความรู้ ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ และนำไปประยุกต์ใช้กับชีวิตได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

แนะนำหนังสือเรียน

หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย **หลักภาษาและการใช้ภาษาไทย ๔** ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เล่มนี้มียอดประกอบที่สำคัญดังนี้

● ทักษะชีวิต

คือ สิ่งที่กำหนดให้รู้ว่าคุณควรทำอะไรทำอะไรได้ และคุณลักษณะที่พึงเกิดขึ้นกับนักเรียนตามเป้าหมายของหลักสูตร

● สารการเรียนรู้

คือ ขอบข่ายเนื้อหาสาระที่นักเรียนจะได้เรียนในหน่วยการเรียนรู้

● สารสำคัญ

คือ ความคิดสำคัญซึ่งเป็นแนวในการผูกเรื่องหรือความคิดอื่น ๆ ที่สอดแทรกอยู่ในเนื้อหาสาระการเรียนรู้ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้

● รอบรู้ภาษาไทย

คือ การสอดแทรกความรู้ มุมมอง แนวคิดที่ทันสมัยในประเด็นต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กันระหว่างเนื้อหา ซึ่งนักเรียนและครูผู้สอนสามารถนำไปปรับใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างหลากหลาย เพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้แก่เด็กนักเรียน

● กิจกรรมชวนคิด

คือ คำถามกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความอยากรู้อยากเห็น โดยใช้ภาพและคำถามปลายเปิดเพื่อให้นักเรียนคิดวิเคราะห์ และหาคำตอบด้วยตัวเอง

● สรุปสาระสำคัญ

การสรุปสาระสำคัญท้ายหน่วยการเรียนรู้แบบ Infographic เพื่อให้นักเรียนเข้าใจได้ง่ายและสามารถใช้เทคโนโลยี QR Code เพื่อให้เข้าถึงและรับชม Motion Graphic ได้

● กิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning), กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (Mini Project-Based Activity)

คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ต้องการฝึกให้นักเรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงเหมือนกับในชีวิตจริงอย่างมีระบบ โดยมีขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ๔ ขั้นตอน

● ขวนคิดพิชิตคำตอบ

คือ คำถามที่ใช้ทบทวนความรู้ความเข้าใจของนักเรียนเกี่ยวกับเนื้อหาในหน่วยการเรียนรู้ โดยการให้ตอบคำถามพัฒนาทักษะการคิดที่ช่วยส่งเสริมทักษะกระบวนการคิด วิเคราะห์ของนักเรียน

สารบัญ

	มาตราตัวสะกด	๑
	อักษรควบ อักษรนำ	๑๖
	การผันอักษร	๒๖
	ชนิดของคำ	๓๖
	การใช้พจนานุกรม	๔๓

	ประโยค	๖๒
	คำพ้อง	๗๔
	สำนวน สุภาษิต คำพังเพย	๘๔
	การแต่งคำประพันธ์ และคำขวัญ	๙๓
	ภาษาไทยมาตรฐาน ภาษาไทยถิ่น	๑๐๒
	อักษรย่อและเครื่องหมายวรรคตอน	๑๑๐

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๒ การอ่านในชีวิตประจำวัน ๑๒๗

๑	การอ่านออกเสียง	๑๒๙
๒	การจำแนกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น	๑๓๕
๓	การเลือกอ่านหนังสือตามความสนใจ	๑๓๗
๔	มารยาทในการอ่าน	๑๓๘

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๓ การเขียนในชีวิตประจำวัน ๑๔๓

๑	การคัดลายมือ	๑๔๕
๒	การเขียนสื่อสาร	๑๔๘
๓	การเขียนแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิด	๑๕๑
๔	การเขียนย่อความ	๑๕๕
๕	การเขียนจดหมาย	๑๕๙
๖	การเขียนบันทึก	๑๖๔
๗	การเขียนรายงานจากการศึกษาค้นคว้า	๑๖๖
๘	การเขียนเรื่องตามจินตนาการ	๑๗๐
๙	มารยาทในการเขียน	๑๗๒

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๔ การฟัง การดู และการพูดในชีวิตประจำวัน ๑๗๗

๑	การพูดสรุปความจากเรื่องที่ฟังและดู	๑๗๙
๒	การพูดแสดงความรู้ ความคิดเห็น และความรู้สึก จากเรื่องที่ฟังและดู	๑๘๐
๓	การตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผล จากเรื่องที่ฟังและดู	๑๘๓
๔	การพูดรายงาน	๑๘๕
๕	มารยาทในการฟัง การดู และการพูด	๑๘๗

กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ด้านภาษาไทย ๑๙๒

บรรณานุกรม ๑๙๔

มาตราตัวสะกด

ช้าง มีตัวสะกดอยู่ในมาตราใด

สาระที่ ๔ หลักการใช้ภาษาไทย

- มาตรฐาน ท ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ
- ตัวชี้วัด ท ๔.๑ ป. ๔/๑ สะกดคำและบอกความหมายของคำในบริบทต่าง ๆ

สาระการเรียนรู้

- มาตราตัวสะกด

สาระสำคัญ

อ่านสะกดคำ ผูกเขียน รวมทั้งบอกความหมายของคำที่มีตัวสะกดในมาตราแม่ก แม่ง แม่กด แม่กน แม่กบ แม่กม แม่เกย และแม่เกอว ประกอบด้วยคำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตรา และคำที่มีตัวสะกดไม่ตรงตามมาตรา

๒

กิจกรรม

ชวนคิด

เพื่อน ๆ โยงเส้นจับคู่คำศัพท์
กับมาตราตัวสะกดให้ถูกต้อง

ช้าง

• แม่กก

ม้า

• แม่กบ

นก

• แม่กด

แมว

• แม่กน

ควาย

• แม่เกย

เป็ด

• แม่เกอว

เม่น

• แม่กง

กบ

• แม่ ก กา

๓

มาตราตัวสะกด

เพื่อน ๆ จำได้ไหมว่า มาตราตัวสะกด
ในภาษาไทยมีกี่มาตรา

มาตราตัวสะกด หมายถึง พยางค์ที่ประกอบอยู่ท้ายคำหรือพยางค์
ใน **แม่ ก กา** และมีเสียงประสมเข้ากับสระ แบ่งเป็น ๘ มาตรา ได้แก่ **แม่กก**
แม่กง **แม่กด** **แม่กน** **แม่กบ** **แม่กม** **แม่เกย** และ**แม่เกอว**

มาตรา	พยางค์ที่เป็นตัวสะกด
แม่กก	ก ข ค ฉ
แม่กง	ง
แม่กด	ด จ ช ฦ ฎ ฐ ฑ ฒ ต ถ ท ธ ศ ษ ส
แม่กน	น ญ ณ ร ล พ
แม่กบ	บ ป ฟ ฝ ภ
แม่กม	ม
แม่เกย	ย
แม่เกอว	ว

รอบรู้ภาษาไทย

❀ **แม่ ก กา** คือ คำหรือพยางค์ที่มีพยางค์ต้นประสมกับสระ
โดยไม่มีตัวสะกด เช่น **ปู ปลา เสือ ม้า หมี วัว**

๔

ในภาษาไทยจัดกลุ่มมาตราตัวสะกดได้ ๒ กลุ่ม คือ คำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตราและคำที่มีตัวสะกดไม่ตรงตามมาตรา ดังนี้

คำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตรา คือ คำที่สะกดด้วยรูปพยัญชนะ ก ง ด น บ ม ย และ ว

ตัวอย่างคำแม่กก

แขก	มาก	ปีก
คึกคัก	บุกเบิก	ปลูกผัก

ตัวอย่างคำแม่กง

กางเกง	โพงพาง	ฟังเพลง
เรื่องรอง	วังเวง	แห้งแล้ง

ตัวอย่างคำแม่กด

กัด	พูด	มีด
वाद	ยัดเยียด	ละเอียด

ตัวอย่างคำแม่กน

กิน	ขึ้น	เล่น
ดินแดน	วนเวียน	อ่านเขียน

ตัวอย่างคำแม่กม

ซ่อมแซม	เต็มเต็ม	ป้อมยาม
มอมแมม	ยิ้มแย้ม	อมยิ้ม

ตัวอย่างคำแม่กบ

กับ	ดาบ	แสบ
คับแคบ	เจียบเขียบ	รอบคอบ

๕

ตัวอย่างคำแม่เกย

เฉยเมย	ช่วยด้วย	ปุยฝ้าย
ไปรยปราย	โวยวาย	สุรุษสุร่าย

รอบรู้ภาษาไทย

เด็ก ๆ รู้ไหมว่า รูปพยัญชนะ “ย” ในคำว่า “เสย” และ “เสีย” แตกต่างกัน คำว่า “เสย” จะมีตัว “ย” เป็นตัวสะกด แต่คำว่า “เสีย” ตัว “ย” ที่ปรากฏ เป็นส่วนหนึ่งของสระเอีย

ตัวอย่างคำแม่เกอว

ก้าวร้าว	เกี้ยวข้าว	ข้าวเหนียว
เจียวไข่	เทียวลาว	แหววาว

รอบรู้ภาษาไทย

เด็ก ๆ รู้ไหมว่า รูปพยัญชนะ “ว” ที่ปรากฏในสระอัว ไม่ใช่คำที่อยู่ในแม่เกอว เช่น วัว กลัว บัว

๒ คำที่มีตัวสะกดไม่ตรงตามมาตรา คือ คำที่สะกดด้วยพยัญชนะท้ายในแม่กก แม่กด แม่กน และแม่กบ ยกเว้นคำที่สะกดด้วยรูปพยัญชนะ ก ด น และ บ

ตัวอย่างคำแม่กก

เมฆ เลข วิหค
โชค วรรค สุข

ตัวอย่างคำแม่กด

ประพติ พิเศษ ฤทธิ์เดช
ประมาท รถไฟ อากาศ

ตัวอย่างคำแม่กน

ภาพ เจริญ คุณหาร
กฤษร เชี่ยวชาญ พาล

ตัวอย่างคำแม่กบ

ลิฟต์ ลาก สังเขป
บาป รูปภาพ อพยพ

ชวนเด็ก ๆ สังเกตภาษา

ตัวสะกดที่อยู่ในแม่กก แม่กด แม่กน และแม่กบ สามารถสะกดตรงกับชื่อของมาตรา และไม่ตรงกับชื่อของมาตราได้ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

มาตราตัวสะกด	คำที่สะกดตรงกับชื่อของมาตรา	คำที่สะกดไม่ตรงกับชื่อของมาตรา
แม่กก	เกือก ดอกจิก ผลัก มรดก ยักษ์ ลึก โศก สกปรก	นาค บริจาค บริโภค ประมุข ยุค
แม่กด	เกิด ขมวด คลาด จืด จุดขาด โปรด เผ็ด อวด	ตรัส ไทรทัศน์ ผนวช พิโรธ พิศวาส พิเศษ สนิท อัดโนมัติ
แม่กน	งาน ขึ้น บ้านเรือน บัน ป่วน เพี้ยน เอ็น สลอน	ทมึง บำนานู ปริมาณ กาล ยล สรรเสริญ กาส
แม่กบ	ขนาน จูบ ทั้บ ปรีบ พบ รวบ สลบ หอบ	เคารพ ทวีป เทพ สัปดาห์ สาป อาชีพ

การอ่านสะกดคำ

เพื่อน ๆ ทราบดีไหมว่า คำที่มีตัวสะกด
และคำที่ไม่มีตัวสะกด อ่านสะกดคำ
แตกต่างกันอย่างไร

การอ่านสะกดคำ คือ การอ่านแยกเสียงพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ และตัวสะกด แล้วจึงอ่านเป็นคำ คำที่ไม่มีตัวสะกดและคำที่มีตัวสะกด มีวิธีการอ่านสะกดคำที่ต่างกัน ดังนี้

๑ การอ่านสะกดคำที่ไม่มีตัวสะกด มีวิธีการอ่าน ดังนี้

๑ ออกเสียงพยัญชนะต้น

๒ ออกเสียงสระ

๓ ออกเสียงคำที่ประสมระหว่างพยัญชนะต้นกับสระ

๔ หากคำที่อ่านมีรูปวรรณยุกต์ ให้ออกเสียงคำที่ประสมระหว่างพยัญชนะต้นกับสระซ้ำอีกรอบ แล้วออกเสียงชื่อวรรณยุกต์ตามรูปที่ปรากฏ

๕ อ่านออกเสียงคำที่ได้จากการประสมเสียงพยัญชนะต้น เสียงสระ และเสียงวรรณยุกต์ (ถ้ามี)

ตัวอย่างการอ่านสะกดคำ

ปู อ่านว่า ปอ - อู ปู

วัว อ่านว่า วอ - อัว วัว

เต่า อ่านว่า ตอ - เอา - เตา - ไม้ออก เต่า

๒ การอ่านสะกดคำที่มีตัวสะกด มีวิธีการอ่าน ดังนี้

๑ ออกเสียงพยัญชนะต้น

๒ ออกเสียงสระ

๓ ออกเสียงตัวสะกด

๔ ออกเสียงคำที่ประสมระหว่างพยัญชนะต้น สระ และตัวสะกด

๕ หากคำที่อ่านมีรูปวรรณยุกต์ ให้ออกเสียงคำที่ประสมระหว่างพยัญชนะต้น สระ และตัวสะกดซ้ำอีกรอบ แล้วออกเสียงของวรรณยุกต์ตามรูปที่ปรากฏ

๖ อ่านออกเสียงคำที่ได้จากการประสมเสียงพยัญชนะต้น เสียงสระ เสียงตัวสะกด และเสียงวรรณยุกต์ (ถ้ามี)

ตัวอย่างการอ่านสะกดคำ

แมว อ่านว่า มอ - แอ - วอ แมว

กวาง อ่านว่า กอ - วอ - อา - งอ กวาง

ช้าง อ่านว่า ชอ - อา - งอ - ชาง - ไไม้โท ช้าง

เรามาฝึกอ่าน ฝึกเขียนกันเถอะ

ฝึกอ่านและเขียนสะกดคำ

ลิฟต์

ดอกไม้

ครกหิน

กาสร

มงกุฏ

ธูปเทียน

ฝึกอ่านประโยค

เกษตรกรเป็นผู้ผลิตวัตถุดิบทางการเกษตร

เพื่อนของฉันซื้อเครื่องเขียนจำนวนมาก

พี่ชอบถ้วยชามที่มีลวดลาย

คุณแม่พาน้องสาวไปดูนกแก้วที่สวนสัตว์

ภาพยนตร์บางเรื่องให้ข้อคิดในการดำเนินชีวิต

สุภาษิตเป็นถ้อยคำที่มีความหมายเป็นคติสอนใจ

คำศัพท์น่ารู้

คำศัพท์	ความหมาย
ก้าวร้าว	ว. เกะกะระราน (ใช้แก่กิริยาและวาจาที่กระด้างและล่วงเกินผู้อื่น)
กาสร	น. ควาย
กุญชร	น. ช้าง
เฉยเมย	ก. ละเลย เพิกเฉย ไม่นำพา
ทมึงพ	ว. ดูร้าย ร้ายกาจ

คำศัพท์น่ารู้

คำศัพท์	ความหมาย
บุกเบิก	ก. ถางป่าเข้าไปให้เป็นไร่นา โดยปริยายหมายความว่าริเริ่มทำเป็นคนแรกหรือพวกแรก
ไปรยปราย	ว. ห้วนไปทั่ว ๆ
ผนวช	ก. บวช นิยมใช้ว่า ทรงพระผนวช ทรงผนวช
โพงพาง	น. เครื่องมือดักปลาชนิดหนึ่ง เป็นถุงตาข่ายรูปยาวรีใช้ผูกกับเสาใหญ่ ๒ ต้นที่ปักขวางลำน้ำ สำหรับจับปลา กุ้งทุกขนาด
มอมแมม	ว. เปื้อนเปรอะ สกปรก
วรรค	น. ตอน บางทีก็ใช้เข้าคู่กันเป็น วรรคตอน
สลอน	ว. เห็นเด่นสะพรั่ง เช่น นุ่งหน้าสลอน ยกมือสลอน
สังเขป	น. ใจความย่อ เล่าความย่อ
สุรุษสุราย	ว. ชอบจับจ่ายใช้สอยสิ้นเปลืองโดยไม่จำเป็น
อพยพ	ก. ย้ายครอบครัวจากถิ่นหนึ่งไปอยู่อีกถิ่นหนึ่ง ยกพวกย้ายจากถิ่นเดิมไป

สรุปสาระสำคัญ

สรุปสาระสำคัญ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑
มาตราตัวสะกด

๑ มาตราตัวสะกด

คือ พยัญชนะที่ประกอบอยู่ท้ายคำหรือพยางค์ใน แม่ ก กา และมีเสียงประสมเข้ากับสระ แบ่งเป็น ๘ มาตรา ได้แก่ แม่กก แม่กง แม่กน แม่กบ แม่กม แม่เกย และ แม่เกว

มาตราตัวสะกด แบ่งออกเป็น ๒ กลุ่ม ดังนี้

๑ คำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตรา คือ คำที่สะกดด้วยรูปพยัญชนะ ก ง ด น บ ม ย และ ว

๒ คำที่มีตัวสะกดไม่ตรงตามมาตรา คือ คำที่สะกดด้วยพยัญชนะท้ายใน แม่กก แม่กง แม่กน และ แม่กบ ยกเว้นคำที่สะกดด้วยรูปพยัญชนะ ก ด น และ บ

๒ การอ่านสะกดคำ

คือ การอ่านแยกเสียงพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ และตัวสะกด แล้วจึงอ่านเป็นคำ คำที่ไม่มีตัวสะกดและคำที่มีตัวสะกด

วิธีการอ่านสะกดคำมี ๒ แบบ ดังนี้

- ๑ การอ่านสะกดคำที่ไม่มีตัวสะกด
- ๒ การอ่านสะกดคำที่มีตัวสะกด

ชวนคิดพิชิตคำตอบ

- ๑ ให้นักเรียนเขียนชื่อเล่นของเพื่อนที่นั่งใกล้กันจำนวน ๕-๑๐ คน ลงสมุดพร้อมระบุว่า ชื่อเล่นของเพื่อนอยู่ในมาตราตัวสะกดใด
- ๒ ให้นักเรียนเขียนเนื้อเพลงที่ชื่นชอบ มีความยาวประมาณ ๑-๒ บรรทัด แล้วระบุว่า เพลงนั้นมีมาตราตัวสะกดอะไรบ้าง จากนั้นแลกเปลี่ยนตรวจกับเพื่อนที่นั่งข้างกัน
- ๓ ครูนำรูปภาพมาแสดงให้นักเรียนดูแล้วให้นักเรียนจับคู่กัน ช่วยกันคิด และเขียนคำที่ปรากฏในภาพให้ได้มากที่สุดในเวลา ๓ นาที เมื่อหมดเวลาแล้ว ให้แต่ละคู่ช่วยกันระบุมাত্রาตัวสะกดของคำที่เขียนให้ถูกต้อง แล้วออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน
- ๔ ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๓-๕ คน ช่วยกันแต่งคำคล้องจอง หรือเพลง เพื่อช่วยจดจำพยัญชนะในมาตราตัวสะกดไม่ตรงมาตรา

กิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

นิทานมาตราตัวสะกด

ขั้นตอนที่ ๑ การกำหนดและเลือกหัวข้อ

- ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น ๘ กลุ่ม เพื่อแต่งนิทานมาตราตัวสะกด ให้แต่ละกลุ่ม จับสลากมาตราตัวสะกด ๓ มาตรา โดยเขียนใส่กระดาษ และวาดภาพประกอบ ภายในเวลาที่กำหนด

ขั้นตอนที่ ๒ การวางแผน

- นักเรียนแบ่งหน้าที่ และวางโครงเรื่อง เพื่อเตรียมเขียนเนื้อเรื่อง

ขั้นตอนที่ ๓ การปฏิบัติงาน

- นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนนิทานมาตราตัวสะกด และวาดภาพประกอบ ตกแต่งให้สวยงาม ภายในเวลาที่กำหนด

ขั้นตอนที่ ๔ การนำเสนอผลงานและการประเมินผล

- นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน ครูและนักเรียน ร่วมกันแลกเปลี่ยนความคิดเห็น
- ครูจัดมุมเพื่อวางผลงานให้นักเรียนในห้องได้ศึกษาเพิ่มเติมนอกเวลาเรียน

อักษรควบ อักษรนำ

สาระที่ ๔ หลักการใช้ภาษาไทย

- มาตรฐาน ท ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ
- ตัวชี้วัด ท ๔.๑ ป. ๔/๑ สะกดคำและบอกความหมายของคำในบริบทต่าง ๆ

สาระการเรียนรู้

- ๑ อักษรควบ
- ๒ อักษรนำ

สาระสำคัญ

อักษรควบ และอักษรนำถือเป็นส่วนประกอบที่สำคัญในภาษาไทย เพราะช่วยเพิ่มเสียง และเพิ่มความหมายของคำที่ใช้ในชีวิตประจำวัน

มาลองเล่นปริศนาอักษรไขว้กัน

แนวตั้ง

- ๑ เกี้ยวห้อยอยู่
- ๒ เครื่องกันแดดหรือฝน ลักษณะคล้ายร่มขนาดใหญ่
- ๓ รสชาติที่เข้ากันพอดี
- ๕ ผู้สอน

แนวนอน

- ๔ อาการนั่ง
- ๕ เคลื่อนที่ไปมาด้วยมือและเข่าอย่างเด็ก
- ๖ ผลคล้ายมะนาว มีผิวขรุขระ